

מסורת הש"ס

(א) [מנחות 1:5], (ב) [שם]
[מסות ד'ה אס],
(ג) [שם 1:5], [מסות 1:5]
[מסות 1:5], [מסות 1:5]
(ד) [שם 1:5], [מסות 1:5]
(ה) [שם 1:5], [מסות 1:5]
(ו) [שם 1:5], [מסות 1:5]
(ז) [שם 1:5], [מסות 1:5]
(ח) [שם 1:5], [מסות 1:5]
(ט) [שם 1:5], [מסות 1:5]
(י) [שם 1:5], [מסות 1:5]

תורה אור השלם
1. ויקרא את העלה
ויעשה במשפט:
ויקרא את טו

גליון הש"ס

נבא אבר רב KEE ארבע
מאה שקל. ע"י נדרים מח
ע"א ברין ד"ה לא שט:
רש"י ד"ה ב"ש ב"י לא
דחין סמיכה דידהו. וק"ל
לפי מה דקיימין עשה
ד"ש ל"ל סמיכה כלל
בשלמי חובה גם בחול סוף
דחיו עבודה בקדשים דהא
גם צ"ע לא מקרי
משמשת כצ"ח רק הלא
סמיכה בכל כמו כ"ש
רש"י במתניתין וי"ע:

הגהות מהר"ב

רש"י

(א) תוס' ד"ה דלא נמרי
וה' דכ"י א"ן דרשין
משמע דכ"י פליגי לר"י.
נ"ב ע"י פסחים פ"ט ע"א
תוס' ד"ה ואלו וכו':

מוסף רש"י

ויעשה במשפט. בעלות
חובה כתיב ויהי ציור
השמיני, והיה עולה חובה
היתה דכתיב קח ק"ל עגל כן
בקר לחטאת ואיל לעולה
תמימים, וכתיב בסמיכה
תמים (מנחות 3:5).
למד על עולת חובה
שטעונו סמיכה. כגון
האי דמילואים, ועולת
ר"ה כמו עולת חובה היא
(שם).

מוסף תוספות

א. דלעיל מינה (ויקרא
ט, טו) כתיב ויקרב
את קרבן העם. מ"פ.
ב. דהיינו עולת
המילואים שהיא ציבור
ושעה, וליפוק לא מעולת
נדבה דפרשת ויקרא שהיא
קרבן יחיד ולדורות. מ"פ.
ג. משמין למילואים
שהיא קרבן ציבור ולפי
שעה. שם.

ואגלה ממועות מעשר שני. קרבנות שגור עליו הכתוב ציוס מגלחתי
אקנה ממועות מעשר שני: נדור. על התודה ואינו יוצא זה ידי
חגיגה: נויר ואינו מגלה. ממועות מעשר אלא מן החולין דכיון
דאמר הרי עלי נתחייב דאמירה לגבוה כמסירה להדיעו"י וכי הדך
אמר על מנת לאו מילתא היא: הסוף
גברא. מנזה ממועות מיתה היא:
לפא שמעונו. דלאומר הרי עלי
תודה ואלא זה ידי חגיגה: משמיה
דנפשיה. ולא אמר לה בשלשן צע"א
אלא מאליו אמרה האומר הרי עלי
תודה ואלא זה ידי חגיגה הריני
נויר ואגלה ממועות מעשר שני נדור
ואינו יוצא נויר ואינו מגלה: אסון
הכי מסתיו. דמלילה ולא משמיה
דר' יוחנן: און כדנע"א מיניה ריש
לקיש מר' יוחנן מסתיו. דהאדר
ליה ר' יוחנן הכי: ויקרב אס עוולה.
עולת יום שמיני של מילואים שהמיל
הכתוב על אהרן חובה ליום קח ק"ל
עגל בן צקר לחטאת ואיל לעולה
תמימים (ויקרא ט). ויעשה כמשפט.
מה משפט האומר בעולת חובה על
כרחיק כמשפט המפורש בעולת נדבה
צווקר קאמר שכל משפטי עולה
ושלמים שם נאמר וצול נדבה דכר
הכתוב דכתיב אדם כי יקריב מכם
משמע לכשירצה יקריב וכתיב התם
וסמן ידו וחתא האי כמשפט דכתיב
בעולת חובה ללמד עליה שטענו
סמיכה (כשאר משפטי נדבה: אמר
ליה. ר' יצחק לתנא: דאמר לך
מני. הא דליצטרך קרא להכי ולא
גמר לה צננין אכ דמה מנינו נדבה
שהיא עולה וטעונה סמיכה אף חובה
שהיא עולה כמותה טעונו סמיכה:
צ"ש היא. דאמר במתניתין מציאין
שלמים של י"ט שן חובה ואין סומכין
עליהן וטעמא מלי משום דסמיכה
צווקר כתיב בשלמי נדבה ואס וצח
שלמים קרבנו וסמן ידו וגו' (ט) וקא
צברי לא גמרינן חובה מנדבה
דפריקין מה לנדבה שכן מנזיה בכל
צחוה שירצה יתנדב ויצא תאמר
צחוה שאינה אלא לכשיתחייב
הלכן * לא דחיא סמיכה דידהו נמי
יוס טוב הלכן עולת חובה נמי
אי לא דפרט זה קרא כמשפט
לא הוה צע"א סמיכה דחוה
מנדבה לא גמרינן: ומתא דכ"י
הלל כו'. דלמא לעולם חובה
מנדבה לא גמרינן אלא צית הלל
חובה מחובה גמרי שלמי חובה
מעולת חובה הלכן עולת חובה צע"א
האי קרא כמשפט להיות מפורש זה
ואי לא לא הוה ידעינן סמיכה לא

בעולה ולא בשלמים דחוה והך מתניתא דכרי הכל היא: אפיא
מציניא. לעולם מתני' דמי תנא דכרי הכל היא ואפי' לנ"ה צע"א
קרא ומאחר דק"ל סמיכה בעולת חובה מהאי קרא אמו להו שלמי
חוה מתרבייהו משלמי נדבה ומעולת חובה צמה מנינו בשלמי נדבה
שטעונו סמיכה אף שלמי חובה שהן שלמים כמותן יטענו סמיכה
וכי פרכת מה לשלמי נדבה שהן מנזיין עולת חובה מוכיח שאינה
מנזיה וטעונה סמיכה אף אי אציא שלמי חובה שאינן מנזיין יטענו סמיכה וכי פרכת מה לעולת חובה שכן כליל תאמר בשלמי
חוה שאינם כליל שלמי נדבה יוכיחו וסור הדין לא ראי זה כראי זה לא ראי עולת חובה כראי שלמי נדבה לתלות טעם הסמיכה
בראייה שכן מנזיין דהך ראייה בעולת חובה ליתא ולא ראי שלמי נדבה כראי עולת חובה לתלות טעם הסמיכה בראייה שכן כליל דהא
ליתא בשלמי נדבה וכתיב זה סמיכה הנד הזה שהן על כרחך תתלה טעם סמיכתן בטעם הנד הזה שהן ששמייהם בעולת חובה
ובשלמי נדבה הנד הזה ששמייהם שקרבן יחיד הן וטעונו נסכים (וסמיכה) אף אי אציא כל הטעונו נסכים והוא קרבן יחיד שטעונו
סמיכה וחתו להו שלמי חובה מהאי טעמא: לא נחלקו על הסמיכה. בשלמי חובה שארין אלא כך היו צית שמא אומרים סומך
עליהן מערב יום טוב וסוחטן ציוס טוב ולא אמרינן תכף לסמיכה שחיה: הוא דאמר כי האי תנא כו' על ספק לסמיכה שחיה
שארין. דכרי טעונו סמיכה דכתיב וסמן ידו וחתא: על סמיכה עצמה. אס טעונו שלמי חובה סמיכה: נקבה היא. שאין עולה נקבה:
ולנזחי שלמים הנאסיה. מרוב ענותנותו של הלל היה משנה מפני השלום: כשכש להם צונגה. כדי להטעותן שיהיו סבורים שהיא נקבה:

יום טוב פרק שני ביצה

ב.

נויר ואינו מגלה. ודוקא דקאמר הכי אצל אס אמר אפכה על
מנת שאלא משום חגיגה הרי עלי תודה לא וכן צויר וכן
משמע בסמוך דקאמר דטעמא דאמר הכי ליה ולנסיב כו' וכן פי'
צקוטנ' שפירש טעמא משום דכיון דאמר הרי עלי נתחייב דאמירה
לגבוה כמסירתו להדיעו"י וכי אמר

ע"מ לאו מילתא היא:
ויקרב את העולה וכו'. פירש
רש"י דקאי אעולה של
אהרן שנאמר צפ' שמיני ולא נהירא
דהא קאי אעולת צבור * דהכתיב
שעיר העם ומיד אח"כ כתיב ויקרב
את העולה ועולה של אהרן מפורשת
בפסוק אחר צפרשה לכן נראה
דאין הכי נמי דקאי אעולה של צבור:
למד ע"י עולת חובה שטעונה
סמיכה. ומינה דאמר התם
דאין טעונו סמיכה בקרבנות צבור
אלא בשמי קרבנות וזו אינה מן המניין
אלא (פר) ט' של ע"ז ופר של העלם
דכר ולפי' רש"י דפירש דהכא מיירי
בקרבן של אהרן שהוא קרבן יחיד
ניחא וי"ל דהא דקאמר דאין לריינן
סמיכה אלא צב' קרבנות היינו דוקא
בקרבנות שהן לדורות אצל הכה מיידי
בקרבן המלואים שהיא לפי שעה ומ"מ
קשה דהיינו ילפינן דורות משעה דקא
למד על עולת חובה שטעונה סמיכה
ועוד היכי ילפינן יחיד מצבור דהא
פי' דקרא ויעשה כמשפט מיירי
בקרבן צבור ולפי' רש"י ניחא ועוד
י"ל שניא השוה לשמייהם הואיל וגלה
לנו קרא דויקרב את העולה וגו'
דילפינן שעה מדורות וקרבן צבור
מקרבן יחיד * דכתיב אדם כי יקריב
לדורות וה"ה דלילפי דורות משעה
יחיד מצבור: ועוד אמר הר"מ דיש
לישך פי' רש"י ולעולם פשטיה דקרא
דויקרב העולה מיירי בקרבן צבור
ואי קשיא הא אינה טעונה סמיכה
דקאמר צ' סמיכות צבור י"ל דאין
ה"נ אלא אס אינו ענין לקרבנות
צבור דהא ק"ל דאין טעונו סמיכה
אלא בשמי קרבנות צבור וזו אינה
מן המנין תתנו ענין לקרבנות אהרן
שהוא קרבן יחיד: **דלא גמרי**
שמי חובה ב'. השתא אית ליה
לרבי יצחק צר אכא דטעמא דצ"ש
דאמרי אין סומכין היינו משום דאין
טעונו סמיכה ולא כרבי יוסי דקאמר
בסמוך דפליגי בתקף כו' ורש"י פי'
במתני' טעמא משום שצות שמשמשת
בצעלי חיים ויפה פי' א' דכפ' אין
דורשין (חגיגה דף טז): משמע
דכתיב פליגי לרבי יוחנן:
דלאמא מעולת חובה גמרי.
ואס תאמר והא הוי דכר
ידעינן אלא מנדבה דכמשפט
דכר הלמד דהיקש אינו חוזר ומלמד
בצנין אכ וי"ל דצע"א היא צונגה (דף ג.) אס חוזר ומלמד בצנין
אכ ואס לאו והכא קאמר אס תמני' לומר חוזרין ומלמדין בצנין
אכ דכר הלמד דהיקש מעולת חובה גמרי לה דחוה מוחזקת ללפינן:
והביא

ואס תאמר והא הוי דכר
ידעינן אלא מנדבה דכמשפט
דכר הלמד דהיקש אינו חוזר ומלמד
בצנין אכ וי"ל דצע"א היא צונגה (דף ג.) אס חוזר ומלמד בצנין
אכ ואס לאו והכא קאמר אס תמני' לומר חוזרין ומלמדין בצנין
אכ דכר הלמד דהיקש מעולת חובה גמרי לה דחוה מוחזקת ללפינן:
והביא

עין משפט
נר מצוה

ג א מ"י פ"ב מהל' חגיגה
הלכה ד':
נא ב מ"י פ"ח מהל'
מדות הלכה ד':
גב ג מ"י פ"ח מהל'
זכיה הלכה כ סמג
לאון פ"ב שו"ע ח"מ סי'
רג סעף יב ונד אלפס
צ"ב פ"ט דף גג ע"ב:
גג ד ה מ"י פ"ג מהל'
מעשה הקרבנות הל' ו
סמג עשין קסג:
גד ו מ"י שם הל' יב:

רבינו חננאל

הדכרי מעשה שדומה
לו, ההוא דאמר הכו' ו'
ברתיה אי' בעי שקיל ואי
בעי לא שקיל. ודייקין
אמר רב פפא ת' וזו שקיל,
דהא אמר הכו' ליה ת' וזו,
ברתיה אי' בעי שקיל ואי
בעי לא שקיל. ודייקין
מינה טעמא הכו' ליה
ולנסיב, אבל אי פירש
ואמר ליתסיב והכו' ליה,
אי נסיב ברתיה שקיל,
ואי לא נסיב לא שקיל.
תני תנא קמיה דר' יצחק,
מאי דכתיב ויקרב את
העולה ויעשה כמשפט,
כמשפט עולת נדבה, מה
דכתיב ויקרב את
עולה קרבנו מן הבקר
וגר, וכתיב בה וסמן
ידו על ראש העולה וגו',
כך עולת חובה טעונה
סמיכה. אמר ליה זו
לכ"ש דהא דאמרי' דכתיב
סמיכה בשלמי נדבה,
ובשלמי חובה לא כתיב
סמיכה לא ילפי הני
מחיי, ולפיכך שנו ב"ש
במשנתנו מביאין שלמים
ואין סומכין, דאי ב"ה
כיון דגמרי שלמי חגיגה
במשנתנו מביאין שלמים
סומכין עליהן, בעולת
חוה לבי' לא היה צריך
לכתוב כמשפט וללמדו
הימנו סמיכה בעולת
חוה, אלא אפילו בלא
פסוק ליה עולה מעולה,
כמה דילפי שלמי חובה
משלמי נדבה. ודחינן
ומאיר דב"ה זה ששינו
סמיכה בשלמי חובה
משלמי נדבה למדו אותה,
דלמא חובה מחובה
למדו, שלמי חובה מעולת
חוה למדו, ועולת
חוה גופה בעיא קרא
למדו, שיש בה סמיכה,
ולפיכך תאמר כמשפט
לומר מעולת חובה טעונה
סמיכה. ואמרינן (ל) למה
דחית שלא ללמדו סמיכה
לשלמי חובה משלמי
נדבה, דאיכא למיפרך מה
לשלמי נדבה שכן מצויין
בכל השנה כולה ולפיכך
טעונו, אבל שלמי חובה
שאינן אלא בימים טובים
כלבד לא, עולת חובה
נמי איכא למיפרך מה
לעולה שכן כליל, תאמר
בשלמי חובה שאין עולה
וחלב בלבד, ופריקין
אלא [אחריא] מבינייא,
כלומר אחרי משתתין
מעולת חובה ושלמי
נדבה. ושלמי חובה לבי"ש
לא בעי סמיכה, והתניא
א"ר יוסי לא נחלקו
ב"ש ובי"ה על שלמי
חוה שטעונו כו'. ת"ר
מעשה בהלכה שחביב
עולה לעורה לסמוך כו'.